

No : 2021-096

Tarih : 15 Ekim 2021

Konu : Ekim 2021 İlk Yarı Mali / Vergisel Gelişmeler

En son eylül ayında gerçekleşen mali konuları özet olarak bilginize sunmuştuk. Özenle hazırladığımız bültenimizi kolay takibiniz için diğer aylarda olduğu gibi, Vergi & SGK, Teşvik & Ar-Ge, Para & Finans, Ticaret Düzenlemeleri, Dış Ticaret & Gümrük, Ertelemeler & Kolaylaştırıcı Mevzuat ve Diğer Mevzuat olarak tasnif ediyoruz.

Her ay yayımladığımız ve sizlerden yoğun ilgi ve teveccüh gören bülten formatını daha kolay okunması için ilk 15 gün ve ikinci 15 gün olarak yayımlamaya başladık. Bu konuda sizlerden gelecek geri bildirimlere önem veriyoruz.

Şimdi ekim ayının ilk yarısındaki gelişmeleri, önce başlıklar, daha detaylı bilgi isteyen okurlarımız için de ayrıntı seviyesine göre sekmeler halinde sizlere sunuyoruz. İngilizce aylık gelişmeler bültenimizi de web sayfamızdan bulabilirsiniz.

Vergi

- Taşınmazlar ile amortismanına tabi diğer iktisadi kıymetlerin yeniden değerlendirilmesi broşürü yayımlanmıştır.
 - Genel Tebliğde yer alan açıklamalar doğrultusunda hazırlanan broşürde;
 - Yeniden değerlendirilecek ve yapamayacak mükellefler,
 - Yeniden değerlemeye tabi tutulabilecek varlıklar,
 - Yeniden değerlendirme için esas alınacak değer,
 - Yeniden değerlemenin ne zamana kadar yapılabileceği,
 - Yeniden değerlendirme yapmak için kullanılacak oran ve sonrasında ortaya çıkan değer artışının nasıl hesaplanacağı,
 - Hesaplanan değer artışı ve yeniden değerlendirme işlemlerinin kayıtlarda nasıl gösterileceği,
 - Yeniden değerlendirme sonucunda hesaplanan verginin beyanı ve ödemesi gibi genel bilgiler yer almaktadır.
 - Broşüre ulaşmak için [tıklayınız](#).
- Türkiye ile Kuveyt arasında imzalanan çifte vergileme anlaşmasını tadil eden protokolün onaylanmasına Cumhurbaşkanı tarafından karar verilmiştir.

- Anlaşma 14 Eylül 2017 tarihinde Ankara’da imzalanmış ve 3 Haziran 2021 tarihli Resmî Gazetede yayımlanan 7320 sayılı Kanunla onaylanmıştır.
- Türkiye ile Kuveyt arasında 6 Ekim 1997 tarihinde Kuveyt'te imzalanan ve 1 Ocak 1997 tarihinden itibaren uygulanmakta olan “Gelir ve Servet Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması” 2017 tarihinde imza edilen ve 7320 sayılı Kanunla onaylanarak güncellenmiştir.
- Anayasa Mahkemesi yapılan bir başvuruda taşınmazına ilişkin ifraz talebi üzerine yola bırakılan parselin daha sonra başka amaçla kullanıldığı gerekçesiyle yapılan mülkiyet hakkı ihlali başvurusunda mülkiyet hakkının ihlal edilmediğine karar vermiştir.
 - Konu 61 dönümlük parseline yönelik ifraz için başvuran gerçek kişinin, yola terk işlemi yapılan 21 dönümlük kısmın daha sonra yoldan ihdas ile oluşturulan 3 dönümlük parçasına Belediye adına kâgir düğün salonu olarak tapuya tescili üzerine Mahkemenin gündemine gelmiştir.
 - Anayasa’nın 35nci maddesine göre, “Herkes mülkiyet ve miras haklarına sahiptir. Bu haklar, ancak kamu yararı amacıyla, kanunla sınırlanabilir. Mülkiyet hakkının kullanılması toplum yararına aykırı olamaz.”
 - Anayasa Mahkemesinin benzer konularda verdiği “mülkiyet hakkı ihlali kararları” bulunmasına rağmen bu olayda tersi yönde bir karar vermiştir. Kararın 53 ve 56 numaralı paragraflarında başvurusunun ifraz talebinin kendisinden geldiği ve ekonomik açıdan yarar sağlamak için bu talebin yapıldığı ve sonuç olarak kalan taşınmazların değerinin artması gerekçe gösterilmiştir.
- Anayasa Mahkemesi kooperatif mallarının devlet malı sayılması gerekçesiyle alacağı tahsili için başlatılan icra ve iflas takibi mümkün olmayan kişinin başvurusunu kabul etmiştir.
 - Olayda devlet mallarının hacedilmesi yasağının kesintisiz kamu hizmeti açısından önemli olduğu fakat, depremde zarar gören kişilere yönelik inşa edilen binalar nedeniyle toplumun tamamı tarafından üstlenilmesi gereken bir sorumluluğun kanuni düzenlemeler ile sadece tek başına başvuru üzerine bırakılmış olması sonucunda Anayasa’nın 35. maddesinde güvence altına alınan mülkiyet hakkının ihlal edildiğine karar verilmiştir.
 - Kararda, ilgili Kanun hükmü yürürlükte olduğu için yeniden yargılama yapılması yoluyla ihlalin giderilmesinin mümkün olmadığı, fakat kararın bir örneğinin yapısal sorunun çözülmesi için Yasama organına gönderilmesine karar verilmiştir.
 - Şirketlerinizin olası hukuk ve mali hak ihlalleri ve bu konuda verilen hizmetlerimizle ilgili konusunda uzmanlarımıza başvurabilirsiniz.
- Yeni Vergi Usul Kanunu 1 madde ilave ile Plan ve Bütçe Komisyonu’nda kabul edilmiş olup, daha sonra TBMM Genel Kurulunda kabul edilmiştir.
 - İlk 45 madde 13 Ekim Çarşamba günü, kalan maddeler ise 14 Ekim Perşembe günü Genel Kurulda kabul edilmiştir. Genel Kurul’da gelir ve kurumlar vergisi

beyannamelerinin 1 ay öne çekilmesine ilişkin düzenlemelerden vaz geçilmiştir. Ayrıca, tarımsal ödemelerden kaldırılan çiftçi stopajına paralel olarak daha önce ödenen stopajların belli şartlarla iade edilmesine karar verilmiştir.

- Ayrıca yabancı sermaye için nakdi sermaye faiz indiriminin %75 olarak uygulanmasına ilişkin düzenlemenin Kanun'un yayımı tarihinden itibaren yapılacak sermaye artışları için uygulanacağı kararlaştırılmıştır.
- Çok önemli değişikliklerin yer aldığı Kanun teklifine ilişkin olarak değişiklikleri ayrıntılı görebilmek adına mevcut kanun ve taslak kanunun karşılaştırılmalı tablosunun da yer aldığı 2021-093 sayılı bültenimize [buradan](#) ulaşabilirsiniz.
- Gelir Vergisi Kanunu'nun geçici 67. maddesi kapsamında bazı menkul kıymet gelirlerine ilişkin stopaj oranlarında sağlanan geçici süreli indirimin uygulama süresi uzatılmıştır.
 - 29 Eylül 2020 tarihli ve 3032 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararıyla yeni açılan veya vadesi yenilenen hesaplara uygulanmak üzere mevduat faizleri ile katılım hesapları karşılığı ödenen kar paylarında geçici süreliğine belirlenen tevkifat oranlarının yürürlük süresi 1 Ekim 2021 Tarihli Resmî Gazete de yayımlanan 4561 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile **31 Aralık 2021 tarihine kadar geçerli olmak üzere 3 ay** daha uzatılmıştır. Buna göre;
 - Mevduat faizlerinde (TL cinsinden);
 - Vadesiz ve ihbarlı hesaplar ile 6 aya kadar (6 ay dahil) vadeli hesaplarda %5,
 - 1 yıla kadar (1 yıl dahil) vadeli hesaplarda %3,
 - 1 yıldan uzun vadeli hesaplarda %0,
 - Enflasyon oranına bağlı olarak değişken faiz oranı uygulanan 1 yıldan uzun vadeli hesaplarda %0 olarak uygulanacaktır.
 - 22 Aralık 2020 tarihli ve 3321 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararıyla, bazı yatırım fonlarından elde edilen gelir ve kazançlarda ve bankalar tarafından ihraç edilen tahvil ve bonolardan elde edilen gelir ve kazançlar ile fon kullanıcısının bu bankalar olduğu varlık kiralama şirketleri tarafından ihraç edilen kira sertifikalarından elde edilen gelir ve kazançlarda geçici süreliğine belirlenen tevkifat oranlarının yürürlük süresi **31 Aralık 2021 tarihine kadar geçerli olmak üzere 3 ay** uzatılmıştır. Buna göre;
 - Vadesi 6 aya kadar (6 ay dâhil) olanlara sağlanan gelirlerden %5,
 - Vadesi 1 yıla kadar (1 yıl dâhil) olanlara sağlanan gelirlerden %3,
 - Vadesi 1 yıldan uzun olanlara sağlanan gelirlerden %0,
 - 6 aydan az süreyle (6 ay dâhil) elde tutulanların elden çıkarılmasından doğan kazançlardan %5,
 - 1 yıldan az süreyle (1 yıl dâhil) elde tutulanların elden çıkarılmasından doğan kazançlardan %3,

- 1 yıldan fazla süreyle elde tutulanların elden çıkarılmasından doğan kazançlardan %0 olarak uygulanacaktır.
- Tevkif yoluyla kesilen vergiler ile geçici vergilerin iade usul ve esaslarında 315 numaralı Gelir Vergisi Genel Tebliği ile önemli değişiklikler yapılmıştır.
 - Gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerinin tevkif yoluyla kesilen vergilerinin gelir veya kurumlar vergisinden mahsubu ile kalan kısmının iadesine, geçici verginin mahsup ve iadesine ve bu vergilere ait vergi hatalarından kaynaklanan iade işlemlerine yönelik düzenlemelerin yer aldığı 252 Seri Numaralı Gelir Vergisi Genel Tebliği'nde uygulama alanı kalmamış veya güncellenmesi gereken konularda birtakım düzenlemeler yapılmıştır. Buna göre;
 - Kesinti yoluyla ödenen vergilerin nakden iadesinde İnceleme Raporu ve YMM Raporu aranmayan iade limiti **10.000 TL'den 50.000 TL'ye yükseltilmiştir.**
 - Mükellefle süresinde tam tasdik sözleşmesi imzalamış olan yeminli mali müşavirce düzenlenecek tam tasdik raporuna istinaden gerçekleştirilecek olan nakden iade **sınırı 100.000 TL'den 500.000 TL'ye yükseltilmiştir.**
 - Nakden iade talepleri ile ilgili olarak belirlenen tutarlar her yıl bir önceki yıl için belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılarak uygulanması sağlanmıştır.
 - Söz konusu Tebliğe ilişkin detaylı bilgilere [2021-094](#) numaralı bültenimizden ulaşabilirsiniz.
 - 315 Nolu Gelir Vergisi Genel Tebliğine ulaşmak için [tıklayınız.](#)
- 529 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği gereği İnternet Vergi Dairesi üzerinden alınmaya başlanan Gerçek Faydalanıcıya İlişkin Bildirim Formu, anılan Tebliğin 7 inci maddesi uyarınca kurum geçici vergi beyannamesine de eklenmiştir.
 - Söz konusu form, kurum geçici vergi beyannamesinin "Ekler" bölümünde "Gerçek Faydalanıcıya İlişkin Bilgiler" kulakçığında yer almaktadır.
 - İnternet Vergi Dairesi üzerinden daha önce bildirim formunu veren ve bu bildirimde beyan ettiği bilgilerinde herhangi bir değişiklik olmayan kurumlar vergisi mükelleflerinin, kurum geçici vergi beyannamesinin "Ekler" bölümünde yer alan "Gerçek Faydalanıcıya İlişkin Bilgiler" tablosuna bilgi girişi yapmasına gerek bulunmamakta olup, kulakçıkta yer alan kutucuğu işaretlemesi yeterli olacaktır.
 - İnternet Vergi Dairesi üzerinden bildirim formunu vermeyen veya verilen formda yer alan bilgilerinde değişiklik olan kurumlar vergisi mükelleflerinin, kurum geçici vergi beyannamesinin "Ekler" bölümünde yer alan "Gerçek Faydalanıcıya İlişkin Bilgiler" tablosuna sadece değişen bilgileri değil, tüm faydalanıcılara ait bilgileri girmeleri gerekmektedir.
- Yenilenmiş cep telefonları teslimlerinde indirimli oran uygulamasıyla ilgili açıklamaların yer aldığı Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ Taslağı ([Seri No:38](#)) hazırlanmıştır.

- 29/9/2021 tarih ve 2021/4517 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararıyla eklenen 21 inci sıra uyarınca, “Yenilenmiş Ürünlerin Satışı Hakkında Yönetmelik” kapsamında en az bir yıl öncesine ilişkin veri, ses ya da kısa mesaj kullanım trafiği bulunan kullanılmış cep telefonlarının yenilenmek ve sertifikalandırılmak kaydıyla yenileme merkezleri ve yetkili satıcılar tarafından yenilenmiş ürün garantisi verilerek teslimlerine uygulanacak KDV oranı (%1) olarak belirlenmiştir.
 - Ayrıca ilgili sırada bu mükelleflerin, indirimli orana tabi işlemlerine ait iade hesabına, bu sıra kapsamında teslim ettikleri mallar nedeniyle yüklendikleri vergilerin dâhil edilmeyeceği de belirtilmiştir.

SGK & İŞKUR

- İŞKUR Genel Müdürlüğü tarafından, İl Müdürlüklerine yapılan 4 Ekim 2021 tarihli e-posta bilgilendirmesi çerçevesinde, Aktif İşgücü Hizmetlerinin etkinliğinin artırılması amacıyla mevzuat çalışması başlatılmıştır.
 - Söz konusu çalışmanın portal ile eşgüdümlü gerçekleştirilmesi amacıyla, 4 Ekim 2021 Pazartesi günü mesai bitiminden itibaren, işbaşı eğitim programı ve mesleki eğitim kursları kapsamında yeni sözleşme ve protokol imzalanmaması gerektiği, güncel sözleşmeler ve mevzuat paylaşılana kadar yeni kurs ve program açılmayacağı, sözleşmesi imzalanmış ancak sistem üzerinden açılmamış kurs ve programlara işlemlerin 6 Ekim 2021 tarihi mesai bitimine kadar ivedilikle tamamlanması gerektiği iletilmiştir.
- Uluslararası sözleşme ve yurtdışı emeklilik işlemleri genelgelerinde değişiklik yapıldı.
 - Sözleşmeli/sözleşmesiz ülke ayrımı yapılmaksızın;
 - 1 Ekim 2008 tarihinden önceki sosyal güvenlik kanunlarının mülga hükümlerine göre malullük veya yaşlılık aylığı bağlandıktan sonra yabancı ülke mevzuatı kapsamında çalışanların aylıkları kesilmeyecektir.
 - 1 Ekim 2008 tarihinden önce sigortalı olup, 01.10.2008 tarihinden sonra sigortalı hizmeti olup olmadığına bakılmaksızın Kanunun geçici 2’nci maddesine göre malullük veya yaşlılık aylığı bağlananların da yabancı ülke mevzuatı kapsamında çalışmaya başlamaları halinde aylıkları kesilmeyecektir.
 - Ancak, ikili sosyal güvenlik sözleşmelerinin ilgili hükümlerine göre akit ülkede geçen sigortalılık süreleri birleştirilmek suretiyle kısmi malullük veya yaşlılık aylığı bağlanmış olanların, aylık bağlandığı tarihe bakılmaksızın süre birleştirmesi yapılan akit ülkede çalışmaya başlamaları halinde ödenmekte olan aylıkları mevcut uygulamada olduğu gibi kesilmeye devam edecektir.
- Ulusal Genç İstihdam Stratejisi ve Eylem Planına ilişkin 2021/21 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi 2 Ekim 2021 tarihli Resmî Gazete ile yayımlanmıştır.

- Genelgede bu konjonktürde ülke adına bir fırsat alanı oluşturulabilmesi için büyümenin sürdürülebilir ve kapsayıcı olması, iş gücü piyasasının ihtiyaçlarını karşılayacak nitelikli iş gücünün oluşturulması, kayıt dışılığın azaltılması ve iş gücü piyasasında yerel ve sektörel ihtiyaçlar karşılanırken değişen, gelişen ekonomik ve sosyal şartların dikkate alınmasının önemli olduğu vurgulandı.
- Eylül ayı sonu itibarıyla işsizlik sigorta fonu toplam varlık tutarı 87.1 Milyar TL tutarında açıklanmıştır.

Teşvik & Ar-Ge

- **Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı Dijital Dönüşüm Çağrısı** 30 Eylül 2021 tarihi itibarıyla başvurulara açılmıştır.
 - Ön başvurular için son başvuru tarihi 3 Kasım 2021 olarak belirlenmiştir.
 - Çağrı kapsamında, sadece duyuru ekinde yer alan Dijital Dönüşüm Çağrısı Kapsamındaki Öncelikli Ürün Listesi'nde yer alan Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu (GTİP) kodlarına sahip ve/veya ürün veya üretim teknolojisi açısından yenilikçi teknoloji alanlarına yönelik ürünlere ilişkin yatırım projeleri için başvuruda bulunulabilir.
 - Çağrı kapsamında başvurusu yapılan yatırım projelerinin büyüklüğü (proje kapsamında öngörülen Ar-Ge ve üretime yönelik yatırım harcamalarının toplam tutarı) **10 Milyon TL'den az olamaz**. Bu tutar, salt yazılım geliştirmeyi amaçlayan projeler için 3 **Milyon TL** olarak uygulanır.
 - Detaylı bilgi için tıklayınız.
- Sinema Sektörünün desteklenmesinde yabancı film destek türü için iyileştirme yapılmıştır.
 - Yabancı film yapım desteği bir kısmı ya da tamamı Türkiye'de çekilecek yabancı uzun metrajlı kurgu film, belgesel film ve dizi filmler için çekim başlangıcından gösteriminin yapılabilir hale getirilmesine kadar geçen aşamalarının desteklenmesi amacıyla ülke içinde harcanan ve Bakanlıkça kabul edilen tutarın %30'unu aşmamak üzere yerli ortak yapımcıya ya da hizmet sağlayan yerli yapımcıya verilen destektir.
 - *Yönetmeliğe göre başvuru sahibi aynı yıl içerisinde birden fazla projesi için destek alamaz.* (Ek cümle: RG-15/10/2021-31629) Yeni eklenen düzenleme ile bu fıkra, yabancı film yapım destek türü için uygulanmayacaktır.
- Teknopark ve Ar-Ge & Tasarım Merkezlerinde **uzaktan çalışma oranı 50%** olarak belirlenmiştir.
 - Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından; Ar-Ge ve Tasarım Merkezlerinde yürütülen faaliyetler ile Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu kapsamında Bölge sınırları içinde yürütülen faaliyetlerin, uzaktan çalışmayla yürütülebilmesi amacıyla, 1 Ekim 2021-11 Ekim 2021 (dahil) tarihlerinde dikkate alınacak oranın %50 olduğu bildirilmiştir.

Finans & Para

- 14 Ekim 2021 tarih 31628 sayılı Resmî Gazete 'de yayımlanan atama kararlarına göre Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası
 - Başkan Yard. Prof. Dr. Semih Tümen,
 - Başkan Yard. Dr. Uğur Namık Küçük,
 - Para Politikası Kurulu Üyesi Prof. Dr. Abdullah Yavaş görevden alınmıştır.
 - Başkan Yard. Görevine Taha Çakmak,
 - Para Politikası Kurulu Üyeliğine Prof. Dr. Yusuf Tuna atanmıştır.
- Borsalar, Piyasa İşleticileri, Merkezi Kayıt Kuruluşu (MKK), Merkezi Takas Kuruluşu ve Veri Depolama Kuruluşu Çalışma Yönetmeliklerinde bu kurumların çalışanlarının uymaları gereken kurallar, yasaklı faaliyetler ve alınması gereken önlemler hakkında düzenlemeler yapılmıştır.
 - Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yapılan söz konusu düzenlemeler 6 Ekim 2021 tarihli Resmî Gazete 'de yayımlanmıştır.
- Hazine ve Maliye Bakanlığının 12 Ekim 2021 Salı tarih ve 31626 sayılı Resmî Gazete 'de yayımladığı 1567 Sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanun Kapsamında Alınacak Ücretlere İlişkin Yönetmelik yayımlanmıştır.
 - Yönetmelik ile Kanununun 4. Maddesinde belirlenen ücret ve esasları belirlemektedir.
 - Söz konusu yönetmeliğe ulaşmak için tıklayınız.
- Hazine ve Maliye Bakanlığının 12 Ekim 2021 Salı tarih ve 31626 sayılı Resmî Gazete 'de yayımladığı Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ ile bazı değişiklikler yapılmıştır.
 - Yönetmelik ile tanımlar dışında, grup dönüşümü, yetkili müessese olarak bilinen döviz bürolarına ilişkin uyulması gereken diğer yükümlülükler, asgari ödenmiş sermaye tutarları, devir, adres ve unvan değişikliği, yetkisiz faaliyet durumunda uygulanacak yaptırımlar, tabela düzeni, uygulanacak yaptırımlar, kamera ve görüntü kayıt sistemi ve çalışma alanları ile getirilen düzenlemelere ilişkin geçiş hükümleri gibi birçok konuda önemli düzenlemeler yapılmıştır.
 - Yönetmelik ile Türkiye 4 faaliyet bölgesine ayrılmıştır.
 - Yetkili müesseseler müşterileri namına ve/veya hesabına vadeli işlem (Değişik ibare: RG-12/10/2021-31626) gerçekleştiremezler, kredi kartı ile işlemler yapamazlar, yapacakları işlemleri herhangi bir şekilde taksitlendiremezler.
 - Yönetmelik ile İç Kontrol hizmetinin dışarıdan hizmet yoluyla alınabilecektir.
 - Yönetmeliğin geçiş hükümlerini düzenleyen geçici madde 2'ye göre;
 - (1) Bakanlıkça faaliyet izni verilmiş ve bu maddenin yürürlük tarihi itibarıyla faaliyette bulunan A grubu ve B grubu yetkili müesseseler 31/12/2022 tarihine kadar 6 ncı maddenin birinci fıkrasının (ç) bendinde,

9 uncu maddenin ikinci fıkrasının (ç) bendinde belirtilen yükümlülükleri yerine getirmek zorundadır.

- (2) Bakanlıkça faaliyet izni verilmiş ve bu maddenin yürürlük tarihi itibarıyla faaliyette bulunan ve şubesi veya şubeleri bulunan A ve B grubu yetkili müesseseler 31/12/2022 tarihine kadar 12 nci maddenin ikinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde belirtilen yükümlülükleri yerine getirmek zorundadır.
 - (3) Bu maddenin yürürlük tarihi itibarıyla Bakanlığa yapılmış olan ancak değerlendirmesi tamamlanmamış bulunan kuruluş izni, şube açma izni, hisse devri izni başvuruları için bu Tebliğin, bu maddeyi ihdas eden Tebliğ ile değiştirilen hükümleri uygulanır. Bu kapsamda, mevcut başvuruların 90 gün içerisinde yeni hükümlere göre yenilenmesi gerekir.
 - (4) Bakanlıkça faaliyet izni verilmiş ve bu maddenin yürürlük tarihi itibarıyla faaliyette bulunan yetkili müesseseler, 1/3/2022 tarihine kadar tüm çalışanlarının bilgilerini Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslar kapsamında Bakanlığa bildirmek zorundadır.
 - (5) Bakanlıkça faaliyet izni verilmiş ve bu maddenin yürürlük tarihi itibarıyla faaliyette bulunan A grubu ve B grubu yetkili müesseseler, şirketin temsili hususunda 1/3/2022 tarihine kadar 15 inci maddenin dördüncü fıkrasında yer alan hükme uygunluğu sağlamak zorundadır.
 - (6) Bakanlıkça faaliyet izni verilmiş ve bu maddenin yürürlük tarihi itibarıyla faaliyette bulunan yetkili müesseselerin ve şubelerinin faaliyet bölgelerinin belirlenmesinde bu maddenin yürürlük tarihi itibarıyla ticaret sicil kayıtlarında yer alan adresleri esas alınır.
 - (7) Bakanlıkça 20'nci maddenin ikinci fıkrası uyarınca belirlenecek usul ve esaslar yürürlüğe girinceye kadar yetkili müesseseler gerçekleştirecekleri işlemlerde benzersiz işlem numarası uygulamayabilirler.
- Yönetmeliğin firmalar ve kişiler için en önemli düzenlemesi hesap ve belge düzenini tanımlayan 20nci maddesidir. Buna göre; yetkili müesseseler,
- a) 6102 sayılı Kanun ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre işletmenin ihtiyacına uygun birinci sınıf tacirlerin tutmak zorunda oldukları defter ve kayıtları tutmak,
 - b) (Değişik: RG-12/10/2021-31626) Her bir işlem itibarıyla döviz, TL veya kıymetli maden kabul edildiği anda ilgisine göre DAB, DSB, Kıymetli Maden Alım Belgesi, Kıymetli Maden Satım Belgesi, Döviz ve Kıymetli Maden Alım Belgesi veya Döviz ve Kıymetli Maden Satım Belgesi düzenlemek,
 - c) Faaliyet konuları ile ilgili olarak ilgili mevzuatta düzenlenmesi zorunlu olan diğer belgeleri düzenlemek ve gerekli kayıtları usulüne

uygun şekilde tutmak (Ek ibare: RG-12/10/2021-31626) ve düzenlenen belgeler ile tutulan kayıtları **en az 5 yıl süreyle** saklamak zorundadır.

- (2) (Ek: RG-12/10/2021-31626) Yetkili müesseseler gerçekleştirdikleri her işleme **benzersiz işlem numarası** vermek zorundadır. Benzersiz işlem numarasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.
 - (3) (Ek: RG-12/10/2021-31626) Vezne görevlileri ilgisine göre gerekli belgelerin düzenlenmesi ve bu belgelerin müşterilere teslim edilmesi konusunda gerekli özeni göstermekle yükümlüdürler.
 - (4) (Ek: RG-12/10/2021-31626) Yetkili müesseseler tarafından müşterilerle iş yerinde gerçekleştirilen fiziki teslimler dışında kalan tüm kasa giriş ve çıkışlarının sevk irsaliyesi ve benzeri belgelerle giriş ve çıkış anında kayıt altına alınması zorunludur.
 - (5) (Ek: RG-12/10/2021-31626) Yönetmelik 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında gerçekleştirilen işlemlerde, müşterinin T.C. Kimlik Numarasını/Pasaport Numarasını ve/veya Vergi Kimlik Numarasını, işlem tarihini, saatini ve miktarını gösterecek şekilde her bir işlem itibarıyla ayrı bir hesap veya deftere kaydının yapılması zorunludur.
 - (6) (Ek: RG-12/10/2021-31626) Yetkili müesseseler gerçekleştirdikleri tüm işlemlerde müşterinin T.C. Kimlik Numarasını/Pasaport Numarasını ve/veya Vergi Kimlik Numarasını müşteriden temin ederek her bir işlem itibarıyla kayıt altına almak zorundadır. Müşteri tarafından beyan edilen T.C. Kimlik Numaraları/Pasaport Numaraları vezne görevlileri tarafından kişinin fotoğrafının yer aldığı Türkiye Cumhuriyeti Kimlik Kartı veya Pasaport üzerinden, Vergi Kimlik Numarası ise bunlara ek olarak kişinin söz konusu şirket adına işlem yapmaya yetkili olduğunu belirten belgeler üzerinden kontrol edilerek kayıt altına alınır. Söz konusu bilgiler, ilgisine göre düzenlenen belgeler üzerine kayıt edilir.
- Söz konusu değişiklikleri detaylı olarak görüntülemek için lütfen tıklayınız.

Ticari Düzenlemeler

- 2021 Eylül ayı dış ticaret, ticaret, esnaf ve kooperatif verileri açıklanmıştır.
 - 2021 yılı Eylül ayında geçen yılın aynı ayına göre;
 - İhracat, **%30 artarak 20 milyar 783 milyon dolar,**
 - İthalat, **%12,2 artarak 23 milyar 386 milyon dolar,**
 - Dış ticaret hacmi, **%19,9 artarak 44 milyar 169 milyon dolar** olarak gerçekleşmiştir.

- İhracatın ithalatı karşılama oranı ise **%88,9** olmuştur.
- Eylül ayında en fazla ihracatı gerçekleştirdiğimiz fasıl “**Motorlu Kara Taşıtları**” olmuştur.
 - “Motorlu Kara Taşıtları” faslında ihracatımız Eylül ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %7,8 artışla, 2 milyar 75 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Eylül ayında en fazla ihracat yaptığımız diğer fasıllar ise sırasıyla %181,5 artışla “Demir ve Çelik” (2 milyar 28 milyon dolar) ve %14,5 artışla “Kazanlar ve Makinalar” (1 milyar 819 milyon dolar) olmuştur.
- Dış Ticarete En Çok Kullanılan Taşıma Şekli Deniz Yolu Taşımacılığı Olmuştur.
 - 2021 yılı Eylül ayında gerçekleştirilen ihracatın taşıma şekillerine bakıldığında en çok ihracat “Deniz Yolu” (12 milyar 801 milyon dolar) ile yapılırken, bu taşıma şeklini sırasıyla “Kara Yolu” (6 milyar 201 milyon dolar) ve “Hava Yolu” ulaşımı (1 milyar 423 milyon dolar) izlemiştir.
- Gümrük İdarelerince Tahsil Edilen Vergilerin Toplam İçerisindeki Payı **%25,7’dir**.
- Gümrük idareleri tarafından tahsil edilen vergi tutarı 2021 yılı Eylül ayında 26 milyar 454 milyon TL olmuştur. 2021 yılı Ocak-Ağustos döneminde ülkemiz vergi gelirleri toplamı 712 milyar 808 milyon TL iken **Gümrük İdarelerince tahsil edilen vergilerin toplam vergi gelirleri içerisindeki payı ise %25,7 olarak gerçekleşmiştir. 2021 yılı Ocak-Eylül döneminde Gümrük İdarelerince tahsil edilen vergiler toplamı ise 209 milyar 635 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.**
- Eylül ayı veri bülteni için [tıklayınız](#).

Dış Ticaret & Gümrük

- Ticaret Bakanlığı tarafından “İhracı Kayda Bağlı Mallara İlişkin Tebliğ’de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ” 12 Ekim 2021 tarihli ve 31626 sayılı Resmî Gazete ’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.
 - Söz konusu Tebliği ile 6 Haziran 2006 tarihli ve 26190 sayılı Resmî Gazete ‘de yayımlanan İhracı Kayda Bağlı Mallara İlişkin Tebliğ’in ekinde yer alan İhracı Kayda Bağlı Mallar Listesinin 49. sırasında yer alan; Diamonyum hidrojenortofosfat-DAP (GTİP: 3105.30.00.00.00) ve 51. sırasında yer alan; Azot, fosfor ve potasyumun üçünü birden içeren mineral veya kimyasal gübreler; nitrogen >%10 içerisinde yer alan yalnız NPK (15-15-15) cinsi gübreler (GTİP: 3105.20.10.00.00)” ibareleri yürürlükten kaldırılmıştır.

- Söz konusu tebliğin 52. sırasına Gübreler (GTP: 3101, 3102, 3103, 3104, 3105)” ibaresi eklenmiştir.

Diğer Mevzuat

- Erişilebilir Ulaşım Stratejisi ve Eylem Planı (2021-2025) hakkında Cumhurbaşkanlığı Genelgesi yayımlanmıştır.
 - Anılan Strateji ve Eylem Planı geniş bir katılımı hazırlanmış olup Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı tarafından yayımlanacaktır.
- Hukuk muhakemesine ilişkin hakem ücretleri ve gider avansı tarifeleri yenilenmiştir.
 - Hakem ücretleri hakem sayısına göre belirlenen tarifede yer alan azalan oranlı bir şekilde anlaşmazlık konusu değere göre belirlenmektedir.
- Elektronik İmza Kanunu Uygulama Yönetmeliği güncel teknolojik gelişmeler ve gereksinimler ışığında yenilenmiştir.
 - 15 Ekim 2021 tarihli Resmî Gazete ‘de Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından yayımlanan Yönetmelik değişikliği ile tanımlar tamamen güncellenmiş, kimlik kartına nitelikli elektronik sertifika yüklenmesi, rol ve güvenli iletişim sertifikası, kart erişim cihazları, başvurular, yükleme, yenileme gibi hususlarda düzenlemeler yapılmıştır.
- Binaların Yıkılması Hakkında Yönetmelik Resmî Gazete ‘de yayımlanmıştır.
 - Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından hazırlanan Yönetmelik ile binaların yıkım faaliyetlerinin çevre ve insan sağlığı ile güvenliğine zarar vermeyecek şekilde gerçekleştirilmesine yönelik düzenlemeler yapılmaktadır.
 - Ana başlıklar olarak, genel ilkeler, yıkım faaliyetine yönelik olarak yıkım planı ve ruhsatı, şantiye kurulması, buna ilişkin alınması gereken tedbirler, yanan ve yıkılan yapılar, yıkıma ilişkin yöntemler, makine ve ekipmanlar, iş sağlığı ve güvenliği çevresel riskler ve yönetimi, yıkımda ortaya çıkacak asbest ve diğer tehlikeli atıkların tespiti ve sökümler işleri, gürültü ve titreşim yönetimi, toz emisyonunun ölçümü ve atık kodlarına ilişkin ayrıntılı düzenlemeler yer almaktadır.
 - Ayrıca Yönetmelik ekinde ayrıntılı olarak yıkım ruhsatı formu, yıkım planının hazırlanmasında uyulacak esaslar, patlatma ile yapılacak yıkım faaliyetlerine ilişkin akustik rapor formatı, yıkıma ilişkin taahhütnameler bulunmaktadır.
- Kamu İhale Kurumu’nun 6 Ekim 2021 tarihli duyurusuna istinaden, 29 Eylül 2021 tarihli ve 2021/DK.D-242 sayılı Kamu İhale Kurulu Düzenleyici Kararı ile;
 - Adi ortaklıkların alt yüklenici olamayacağına, bunlara alt yüklenici iş bitirme belgesi düzenlenemeyeceğine, eğer düzenlenmiş ise iptal edilmesi gerektiğine dair alınan 16 Aralık 2020 tarihli ve 2020/DK.D-417 sayılı Kurul kararının, 5 Ağustos 2021 tarihli ve 2021/DK.D-174 sayılı Kurul kararı ile iptal edilmesi sonrasında, bu karar ile iptal edilen 16 Aralık 2020 tarihli ve 2020/DK.D-417 sayılı kararın alınmasından önceki hukuki duruma geri dönmüş olup, gelinen aşama itibarıyla, mevzuatta aranan diğer şartların sağlanması kaydıyla;

- 16 Aralık 2020 tarihli ve 2020/DK.D-417 sayılı karardan önce düzenlenmiş olup, anılan karara istinaden idarelerce iptal edilerek EKAP kayıtları silinmiş olan alt yüklenici iş bitirme belgelerinin ilgili idaresince EKAP üzerinden tekrar düzenlenmesi gerektiğine,
 - 16 Aralık 2020 tarihli ve 2020/DK.D-417 sayılı karardan sonra idarelerce iptal edilmeyen alt yüklenici iş bitirme belgelerinin geçerliğini koruduğuna,
 - 16 Aralık 2020 tarihli ve 2020/DK.D-417 sayılı karardan sonra idarelere yapılan alt yüklenici iş bitirme belgesi düzenlenmesi konulu başvuruların anılan karara istinaden reddedilmiş olması halinde, bu başvuruların tekrar değerlendirmeye alınması gerektiğine, oybirliği ile karar verilmiştir.
- BOBİ FRS 2021 sürümü 30 Mart 2021 tarihinde yayımlanarak 1 Ocak 2021 tarihinde ve sonrasında başlayan raporlama dönemlerinde uygulanmak üzere yürürlüğe girmiştir.
 - Bu kapsamda Elektronik Finansal Raporlama (EFR) sistemine yapılacak finansal tablo bildirimlerinde kullanılmak üzere BOBİ FRS 2021 Sürümüne uygun finansal tablo formatları yayımlanmıştır.
 - Söz konusu tablolara [linkten ulaşabilirsiniz](#).
 - Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından “Yönetimin Değerlendirmelerine İlişkin Taslak Metin Hakkında Bilgilendirme Eğitimi “duyurusu yayımlanmıştır.

Bu bülten ile ilgili sorularınız için danışmanlarımızla iletişime geçebilirsiniz.

Sevgi ve saygılarımızla,

Tax & International Advisory | Taxia & Taxademy